

εργαλείο

εργαλείο, το, ουσ. [*<αρχ. έργαλεῖον*], το εργαλείο. **1.** ό,τι κάνει τη δουλειά μας καλά, ό,τι μας είναι απαραίτητο: «μην το βλέπεις έτσι παλιό τ' αυτοκίνητό μου, ξέρεις τι καλό εργαλείο που είναι αυτό! || χωρίς τα εργαλεία της δεν πάει πουθενά, την έχεις δει ποτέ σου άβαφη;». (Λαϊκό τραγούδι: *βάλτε φωτιά στις συνταγές γιατροί και στα βιβλία, είναι άχρηστα, πετάχτε τα όλα τα εργαλεία*). **2.** το αντρικό σεξουαλικό όργανο, το πέος: «μόλις έσβησαν τα φώτα, άρχισε να χαϊδεύει το εργαλείο του». **3α.** (στη γλώσσα της αργκό) η πόρνη που εργάζεται για τον νταβατζή της ή όμορφη γυναίκα που δουλεύει σε μπαρ και προσελκύει πολλούς άντρες: «ο τάδε έχει ένα καλό εργαλείο, που του τ' ακουμπάει μέχρι δεκάρα || απ' τη μέρα που έφερε στο μαγαζί του δυο εργαλεία απ' τη Σουηδία, έχει τρελαθεί στη δουλειά». **β.** κατ' επέκταση, το γυναικείο σεξουαλικό όργανο, το μουνί: «έχει ξυρισμένο το εργαλείο της». **4.** ταξίμετρο, που με σχετική επέμβαση ρίχνει τις μονάδες πολύ πιο γρήγορα από το κανονικό και έτσι ο επιβάτης πληρώνει πολύ περισσότερα χρήματα, από όσα έπρεπε να πληρώσει: «για μια διαδρομή που έπρεπε να πληρώσω τριακόσιες πενήντα δραχμές, πλήρωσα τρία χιλιάρικα, γιατί τόσα έγραψε το εργαλείο». Συνών. *κανόνι (4) / πολυβόλο(3)*. **5.** λέγεται συνηματικά από τα κοράκια (βλ. λ.) ο νεκρός, ιδίως αυτός που πέθανε σε κάποιο νοσοκομείο: «πες στο γραφείο να ετοιμάζεται, γιατί έχω ένα εργαλείο στο Ιπποκράτειο νοσοκομείο». **6.** στον πλ. **τα εργαλεία**, τα σεξουαλικά όργανα του άντρα, ο πούτσος και τα αρχίδια του μαζί: «του 'δωσε μια κλοτσιά στα εργαλεία του και τον ξάπλωσε στο χώμα». Συνών. *οικογένεια*.

- *δουλεύει το εργαλείο;* ειρωνική ερώτηση σε άντρα, αν μπορεί να επιβάλει τη σεξουαλική πράξη: «όλο για γκόμενες μας μιλάς, αλλά δε μας είπες, δουλεύει το εργαλείο;». Συνών. *δουλεύει το πιστόνι(;)·*

- *το δουλεύει το εργαλείο,* (για γυναίκες) έχει έντονη σεξουαλική ζωή: «θα πέσει εύκολα, αν της τα ρίξεις, γιατί απ' ό,τι ξέρω το δουλεύει το εργαλείο».

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας